

FORMULARZ KWERENDY INSTYTUCJI MUZEALNYCH

Projekt „Muzea w polskiej kulturze pamięci (do 1918 r.): wczesne instytucje muzealne wobec muzeologii cyfrowej”

finansowany ze środków Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego w Ramach Narodowego Programu Rozwoju Humanistyki 2015.

INFORMACJE OGÓLNE:

Lokalizacja: Miejscowość/ Region / Kraj

Kraków/ Małopolska (Galicia)/ Austro-Węgry

Tytuł/pełna nazwa instytucji:

Zbiory sztuki Towarzystwa Naukowego Krakowskiego i Akademii Umiejętności w Krakowie

Typ instytucji: muzeum publiczne, zbiory muzealne instytucji lub organizacji (biblioteka, towarzystwo naukowe), kolekcja prywatna

Zbiory TNK, AU i PAU

Opis instytucji/skrócony (wg wzoru: typ instytucji, charakter zbiorów):

Zbiór obrazów, rysunków i rzeźb

Daty działalności / zakres czasowy:

Od 1820 - data powstania Towarzystwa Naukowego Krakowskiego

Dostępność

ograniczona

Typ instytucji w relacji wobec pamięci

Rodzaj pamięci

Obszar pamięci/ nośnik pamięci/ rodzaj zbiorów

DANE INSTYTUCJI :

	OBECNIE	DAWNIEJ
ADRES / SIEDZIBA DANE ADMINISTRACYJNE –		od 1820 do 1852 w budynkach UJ

województwo/powiat/gmina/ulica/ nr działki, zmiany siedzib (daty); REGION HISTORYCZNY		1866 budynek TNK
DANE KONTAKTOWE TELEFON / EMAIL/ WWW		
GODZINY OTWARCIA		
DYREKTORZY		
ZARZĄDCA		
Budynek muzealny (przekształcenia/nowo wybudowany/zaadopt owany)		

INFORMACJE HISTORYCZNE:

Zmiany w nazwach:

--

Misja muzeum/ założenia kolekcjonerskie/ cele działalności

Zabezpieczenie zabytków polskiej kultury materialnej i sztuki, w szerszym ujęciu nawet słowiańskiej.

Zakres terytorialny (zawarty w misji muzeum)

--

Założyciele/ właściciele: osoby lub instytucje (podstawowe dane biograficzne lub krótka charakterystyka)

Pracownicy: opiekunowie, dyrektorzy, kustosze, muzeolodzy (podstawowe dane biograficzne, ważniejsze osiągnięcia)

--

Organizacje związane z muzeum oraz działające przy muzeum (krótka charakterystyka, najważniejsze postaci, historia, datowanie)

--

Kalendarium (historia instytucji)

Istniejące od 1820 r. Towarzystwo Naukowe Krakowskie w pierwszym 30-leciu zgromadziło skromny zawiązek kolekcji - 17 obrazów i 4 rzeźby.

1848 powstaje Oddział Archeologii i Sztuk Pięknych,

1850-zrealizowano projekt Muzeum Starożytności

1858 na zorganizowaną wielką Wystawę Starożytności, wpłynęło oprócz znalezisk archeologicznych, numizmatów, militariów, wyrobów rzemiosła artystycznego, również wiele grafiki, obrazów, rzeźb i pamiątek narodowych.

1866 TNK - budowa własnego domu i przejmowanie obiektów od UJ

1872 TNK wcielono do Akademii Umiejętności

--

1891 - przekazywanie depozytów Muzeum Narodowemu w Krakowie. Wyboru dokonał Władysław Łuszczkiewicz - członek Akademii i jednocześnie dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie. AU przekazała w sumie ok. 40 pozycji z kolekcji TNK Muzeum Narodowemu w Krakowie, były to głównie przykłady malarstwa cechowego, w tym dwa skrzydła ołtarza z Lusiny oraz rzeźby w drewnie, kamieniu, metalu, kości słoniowej z XIV-XIX w.

ZBIORY

Charakterystyka zbiorów (wraz z danymi ilościowymi)

W latach 1820 - 1872: 80 dzieł malarstwa i 80 rzeźb, w tym ok. 30 odlewów gipsowych zdjętych z zabytków głównie krakowskich.

Najliczniejszą grupę obrazów stanowiły portrety pochodzące głównie z drugiej poł. XVIII i pierwszej poł. XIX wieku. Były tam portrety uczonych, pisarzy i artystów mające mały związek ideowy z instytucją. Znalazła się też grupa wizerunków królewskich, stanowiących głównie anonimowe kopie wcześniejszych wzorów malarskich czy graficznych. Źródła wymieniają takie nazwiska autorów jak: Antoni Brodowski, Louis Marteau, Józef Rejtan, Michał Stachowicz.

Wśród kilkunastu dzieł o odmiennej tematyce przeważały przeważały religijne, trzy historyczne: przedstawienie nadania konstytucji Rzeczypospolitej Krakowskiej w 1818 r. malowane przez M. Cerchę; scena z uroczystości sprowadzenia zwłok T. Kościuszki do Krakowa w 1818 r. pędzla Teodora Baltazara Stachowicza; widok sali "Rycerskiej" na Wystawie Starożytności krajowej w 1858 r. wykonany przez Saturnina Świerzyńskiego.

Wśród rzeźb ok. 10 podobizn współczesnych osobistości, w tym popiersie Zygmunta Krasieńskiego dłuta Pietro Teneraniego, reszta anonimowych twórców.

W zbiorach TNK były też: 18 odlewów gipsowych z rzeźb Wita Stwosza i odlew drzwi z katedry gnieźnieńskiej; 3 podłużne obrazy z XVI w. (części predelli ołtarzowej-1. z przedstawieniem Mszy św. Grzegorza, 2. Chrystusa w studni, 3. niezidentyfikowany); 2 witraże z kościoła Dominikanów w Krakowie z XV w.; model zamku krakowskiego z drewna polichromowanego z XVI w. - przekazane w 1891 r. Muzeum Narodowemu w Krakowie; odlewy gipsowe polichromowane rzeźb z ołtarza św. Jana Chrzyciela z kościoła św. Floriana w Krakowie (org. 1518)

1872 - w posiadanie AU przeszło 45 dzieł malarstwa i 80 rzeźb.

1873 - 1939 AU posiadała 80 obrazów oraz 4 po TNK i 25 nowych obiektów rzeźby

1875 - legat Karola Boromeusza Hoffmana - kilkadziesiąt obrazów - kilka szkół malarstwa europejskiego, ...

Obiekty szczególne (o szczególnym znaczeniu symbolicznym, ważne dla nauki lub sztuki, komentowane, słynne)

- ołtarz (poliptyk) z Lusiny - I poł. XVI w.
- dwa portrety Jerzego Brodatego ks. sasko-miśnieńskiego pędzla Łukasza Cranacha starszego
- dziecięcy wizerunek Zygmunta III Wazy malowany *ad vivum*

Strategia pozyskiwania zbiorów

drogą darów społecznych i depozytów

Darczyńcy/Fundatorzy/Sprzedawcy (imiona i nazwiska, charakterystyka przekazanych darów/sprzedanych eksponatów; data)

1850-1870 darowizny dla TNK, m. in.:

- kilka obrazów ze spuścizny po ks. Józefie Poniatowskim
- dar prof. Józefa Sedelmayera: portret Tomasza Jeffersona malowany przez T. Kościuszkę
- dar Tow. Dobroczynności w Krakowie: 4 sceny z życia Kościuszki z katafalku wystawionego w katedrze Wawelskiej z okazji sprowadzenia ciała Kosciuszki do Krakowa 1818 r. pędzla Michała Stachowicza
- dar Wincentego Smokowskiego: 4 obrazy historyczne jego autorstwa
- dar biskupa Ludwika Łętowskiego: 1 obraz W. Smokowskiego
- dar Jana Radwańskiego: 2 akwarele Feliksa Radwańskiego
- 1876 r. -Baltazar T. Stachowicz: obraz przedst. katafalk T. Kościuszki z 1818 r.

Poza tym ofiarodawcami byli: Michał Greim, Józef Kremer, ks. Wincenty Łańcucki, Franciszek Ksawery Prek, Julian Sawiczewski oraz malarze Józef Brodowski, Adam Stattler, Saturnin Świerzyński,

Darowizny dla Akademii Umiejętności lat 1875-1878:

K. B. Hoffmann i bracia Siemianowscy: 500 akwarel i rysunków, przekazanych w depozyt w 1892 Muzeum Narodowemu w Krakowie.

Depozyt Magistratu m. Krakowa z lat 1860-1862 - notatnik krawiecki z r. 1497.

Legat Karola Boromeusza Hoffmana zmarłego w 1875 r., polskiego historiografa, kolekcjonera i malarza, członka TNK i AU - 2/3 kolekcji zgromadzonej w latach 1848-1875.

Ekspedycje naukowe organizowane przez muzeum

Transfery zbiorów: data, okoliczności, zakres, ostateczna lokalizacja

WYSTAWY I DZIAŁALNOŚĆ POPULARYZATORSKA:

Wystawy stałe

Wystawy czasowe

Katalogi zbiorów i wystaw oraz przewodniki

Inne publikacje (wydawane przez instytucję)

Współpraca instytucjonalna (muzea, uczelnie, towarzystwa, administracja itd.)

Zasięg działalności (informacje o miejscu pochodzenia zwiedzających, komentatorów, autorów relacji itd.)

Zwiedzający (charakterystyka statystyczna, ważniejsze osobistości)

ŹRÓDŁA:

Bibliografia

A. Treiderowa, *Kolekcja obrazów, rysunków i rzeźb Polskiej Akademii Umiejętności*, [w:] *Rocznik Biblioteki Polskiej Akademii Nauk w Krakowie*, R XVIII, 1972, Wrocław-Warszawa-Kraków-gdańsk 1973, s. 37-91.

Archiwa / zespoły archiwalne / źródła / inwentarze / księgi gości

Zasoby ikonograficzne (opis, lokalizacja)

Ciekawe cytaty

UWAGI:

OPRACOWANIE:

Autor opracowania:

Małgorzata Wawrzak

Data sporządzenia karty:

Wyjazdy studyjne w celu wykonania karty, daty:

METADANE* (wypełnia redaktor/moderator portalu)

TYTUŁ (Miejscowość-nazwa instytucji)	
LOKALIZACJA GPS	
KLASYFIKACJE	
DATA UTWORZENIA	

AUTOR WPISU/REDAKTOR/KOREKTOR	
RELACJE	
TAGI	
SYGNATURA	
PRAWA / LICENCJE	